

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.V.35.725/2014/9.szám

A Kúria a dr. Siket István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Lajkó Henrietta jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága alperes ellen jövedéki ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. július 16. napján kelt 10.K.27.171/2014/8. számú ítélete ellen a felperes által 11. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljárva - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.171/2014/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100. 000 (százezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 2.052.800 (kettőmillió-ötvenkettőezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes munkavállalója (gépjárművezető) 2013. május 10-én belépésre jelentkezett a röszkei határkirendeltségnél az általa vezetett, felperes tulajdonát képező vontatóval és az ehhez kapcsolt hűtőkocsival. A gépjárművezető árutovábbítás céljából benyújtotta a CMR fuvarokmányt, amelyben címzettként a B. I. szerepelt, szállítóként pedig a felperes. A CMR 23. pontja szerint a fuvarozásra átvevő a felperes volt, és az okmányok alapján a jármű 32 raklap összesen 20480 kg fagyasztott meggyet szállított Szerbiából Németországba. A vámhatóság a vámzárát sértetlennek találta. A vámhatóság a jármű fizikai átvizsgálásakor a tehergépkocsi rakterében - a legálisan szállított árura ráhelyezve - 1500 doboz Marlboro, 4310 doboz West, 1410 db L&M, 500 doboz Walter Wolf, 250 doboz Ronhill és 250 doboz Drina márkájú, szerb zárjeggyel ellátott cigarettát talált, amit lefoglalt. A gépjárművezető, tolmáccsal történt meghallgatásakor, nem vallotta magáénak a lefoglalt dohányterméket, állítása szerint ezekről semmit nem tudott, a jövedéki termékekről számlával, illetve más bizonylattal nem rendelkezett.

Az elsőfokú hatóság határozatában, jövedéki törvénysértés miatt, kötelezte a felperest 20.527.740 Ft jövedéki bírság megfizetésére.

A felperes fellebbezése alapján eljáró alperes a 2013. október 4. napján kelt határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Érdemi döntését a jövedéki adóról és jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (Jöt.) 1. § (1) bekezdésére, (4) bekezdésére, 114. § (1) bekezdésére, (2) bekezdés b-c) pontjaira, 116. § (1) bekezdésére, (2) bekezdés b) pontjára, 121. § (3) bekezdésére alapította. Határozatát azzal indokolta, hogy az ellenőrzés a felperes tulajdonában és üzemeltetésében lévő tehergépjármű szerelvény rakterében összesen 8220 doboz különféle márkájú szerb zárjegyes cigarettát talált, amelynek adózott voltát a felperes alkalmazottja nem tudta hitelt érdemlően igazolni. Az ellenőrzés során lefoglalt dohánytermék adózás alól elvont dohányterméknek minősül. A tehergépjármű szerelvény a felperes tulajdonában, a gépjárművezető pedig a felperes alkalmazásában állt és az alkalmazott által munkakörben elkövetett cselekmény után a jövedéki bírságot a munkáltató köteles megfizetni. Nem fogadta el a felperes érvelését, mely szerint alkalmazottja a jogsértést munkakörén kívül követte el, tekintettel arra, hogy a szállítmány fuvarozására a felperes adott megbízást alkalmazottjának, és ezt a fuvarokmány is egyértelműen tartalmazza. Rögzítette, hogy a felperes birtokosi minősége egyértelmű, mivel a szállítóeszköznek ő volt a tulajdonosa és alkalmazottja az ő megbízásából és az ő nevében járt el. A felperes javára különleges méltánylást érdemlő körülmény nem állapított meg. Álláspontja szerint a felperes által becsatolt okmányok, bizonylatok kizárólag annyit igazolnak, hogy a felperes megfelelően dokumentálta a fuvarok és a szállítmányok körülményeit, részleteit, de arra nézve nem tartalmaznak adatokat, hogy az adózás elől elvont jövedéki termék hogyan került a gépjárműre. Hangsúlyozta, hogy a gépjármű sértetlen vámmal érkezett a határra, a felperes a fuvarokmány 23. rovata szerint a rakományt szállításra átvette, ezt a gépjárművezető aláírásával és a cégbélyegző lenyomatával hitelesítette. Mindezek miatt a felperessel szemben jogszerűen került sor a birtoklás, szállítás jogkövetkezményeként jövedéki bírság kiszabására.

A felperes keresetében az adóhatósági határozatok hatályon kívül helyezését kérte, vitatta ezek jogalapját, a vele szemben kiszabott jövedéki bírságösszegezését, az ügy érdemi eldöntésére is kiható lényeges eljárási és anyagi jogszabálysértésekre hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Jogi álláspontja a következő volt:

Az alperes az ügy érdemi eldöntése szempontjából releváns tények tekintetében a tényállást tisztázta és bizonyította. Az adózatlan

jövedéki terméket szállító jármű a felperes tulajdona volt, a felperes fő tevékenysége szállítmányozás, a CMR fuvarlevél is a nevére szolt, az árutovábbítási vámeljárás kezdeményezésére is a felperes nevében került sor, ezért a jármű használója a felperes volt. A szállított áruért való felelősség szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a felperes képviselője tudott-e a szállítmány jogsértő tartalmáról, mivel a jövedéki bírság kiszabása tekintetében a felelősség objektív. A felperes a vámzár sértetlenségére vonatkozó hivatkozását semmivel nem támasztotta alá, a menetíró korong adatainak pedig a felelősség szempontjából nincs jelentősége. A felperest a lefoglalt jövedéki termék birtokosának kell tekinteni, azt pedig maga sem vitatta, hogy az ellenőrzéskor megtalált dohánytermék adózásáról elvont jövedéki termék. Nincs jelentősége annak, hogy a járműszerelvényt üres vagy berakodott állapotban adta-e át a felperes a gépjárművezető részére, a gépjárművezető eleget tett-e az utasításainak, illetve milyen útvonalon haladt, hol és mennyi ideig várakozott, indult-e büntetőeljárás a gépjárművezető ellen. A munkakörben elkövetett cselekmény jogi terminológiáját ugyanis nem lehet leszűkíteni és kizárólag arra az esetre vonatkoztatni, amikor a munkavállaló a munkáltató utasítása szerint jár el, és a munkáltató jogsértő cselekmény elvégzésére utasítja a munkavállalót. Jogszerűen járt el az alperes tehát akkor, amikor a munkáltató, azaz a felperes felelősségét állapította meg és ennek eredményeként kötelezte a jövedéki bírság megfizetésére. A lefoglalt dohányterméket adózás alól elvonták, az adójeggyel nem rendelkezett, és a Jöt. 116. § (2) bekezdés b) pontja ilyen esetben kizárja a bírság mérséklésének vagy mellőzésének lehetőségét. A felperes nem hivatkozott olyan különös méltánylást érdemlő körülményre sem, amely egyéb törvényi feltételek esetén a jövedéki bírság mellőzését lehetővé tette volna.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérte hatályon kívül helyezését. Azzal érvelt, hogy a jogerős ítélet nem felel meg a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdésében, 221. § (1) bekezdésében, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 3. § (3) bekezdésében, 50. § (4) bekezdésében, az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 187. § (1) bekezdésében, a Jöt. 4. §-ában, 121. § (3) bekezdésében, 2008/118/EK irányelv 2., 7., 8., és 15. cikkében, az AVÉ 2010/3-4. számú állásfoglalásban, a Kk/108. véleményben foglaltaknak. Álláspontja szerint a gépjárművezető tekintendő a lefoglalt jövedéki termék birtokosának, „aki a hűtő kamionba a cigarettát elhelyezte, mert munkakörét túllépve, magáncélú szállítmányt - cigarettát - vett fel egy olyan útvonalon, amelyet érintenie nem lett volna szabad”. A járművet a gépjárművezető magáncélra használta, munkakörét túllépve a számára adott utasításokat figyelmen kívül hagyva járt el, és bűncselekményt

követett el, ha a cigaretta elhelyezésében bármilyen módon is közreműködött. Az alperes és az elsőfokú bíróság mindezt annak ellenére hagyta figyelmen kívül, hogy az ügyfél nyilatkozatában előadottakkal, a menetíró korong, valamint a kamion GPS rendszerének adataival is bizonyította.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban, rendkívüli jogorvoslati jellege miatt nincs helye bizonyítás felvételének, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, felülmérlegelésnek, a Kúria a Pp.275. §-a szerinti szabályozásra figyelemmel, a felülvizsgálati kérelem által vitatott körben a rendelkezésére álló iratok alapján dönthet (BH2002.29., BH2012.179.).

Ítéleti tényállás kapcsán jogszabálysértés csak akkor állapítható meg, ha az hiányos, iratellenes, avagy téves, okszerűtlen, a logika szabályainak ellentmondó tényeket, ténybeli következtetéseket rögzít. Nem állapítható meg iratellenesség azon a címen, hogy a fél álláspontja valamely bizonyíték bizonyító ereje tekintetében nem azonos a bíróságéval, mivel ez nem iratellenességre utal, hanem a bizonyítékok felülmérlegelésére irányul, amire a rendkívüli jogorvoslati eljárásban nincs lehetőség.

Mindenekelőtt rámutat a Kúria arra, hogy a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak nem tárgya az alperesi határozat, a Kúriának a jogerős ítélet jogszerűségéről kell döntenie. A bíróság eljárására nem a Ket., hanem a Pp. szabályai az irányadók.

Az elsőfokú bíróság, a rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan, eljárását jogszabálysértés nélkül folytatta le, és ítélete is megfelel a Pp. 206. § (1) bekezdésében, 221. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Az elsőfokú bíróság minden felek által elé tárt, közigazgatási és peres eljárás során becsatolt adatot, tényt, körülményt, bizonyítékot egyenként és egymással egybe vetve is értékelt, okszerűen, a logika szabályainak megfelelően, indokolási kötelezettségét is teljesítette. Indokát adta annak, hogy mely adatokra, tényekre, körülményekre, bizonyítékokra figyelemmel nem fogadja el a felperes menetíró korongra, GPS adataira alapított érvelését a felperesi felelősség hiányának alátámasztására (jogerős ítélet 4. oldal utolsó bekezdés). Az e körben előterjesztett felülvizsgálati kérelemben kifejtett érvelés, tartalma szerint, a bizonyítékok felülmérlegelésére irányul, amire a rendkívüli jogorvoslati eljárásban nem kerülhetett sor.

Az ügy érdemi eldöntése szempontjából releváns tények tekintetében

a Kúria is rámutat arra, hogy a szállítójárműnek a felperes volt a tulajdonosa, a CMR fuvarlevél az ő nevére került kiállításra, az árutovábbítási vámeljárást kezdeményezésére is a felperes nevében került sor. A felperes ügyvezetője adott engedélyt a fuvar lebonyolítására és azt a felperes maga sem vitatta, hogy a lefoglalt jövedéki termékek adózás alól elvont jövedéki termékek.

A felperes esetében, a Jöt. 1. § (4) bekezdése értelmében, figyelemmel arra, hogy a Jöt. 4. § a) pontja alá tartozó jogi személy minőségében adózatlan jövedéki terméket szállított, a dolgot hatalmában is tartotta, afelett rendelkezési joggal bírt, a szállítói, birtokosi minőség egyértelműen, kétséget kizáró módon megállapítható, függetlenül attól, hogy a járműszerelvényt a felperes munkavállalója vezette. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt is, hogy a Ptk. szabályai és az ezen alapuló bírói gyakorlat szerint is birtokos az, aki a dolgot a hatalmában tartja, a tényleges hatalom arra való tekintet nélkül minősül birtoklásnak, hogy azt valaki a saját nevében, saját részére, vagy más nevében gyakorolja. Az elsőfokú bíróság tehát jogszerűen állapította meg, hogy a felperes a birtokosa és a szállítója a tulajdonában és használatában lévő járműben ellenőrzéskor talált adózatlan jövedéki termékeknek. Hangsúlyozza még e körben a Kúria is, hogy a felperes közigazgatási és peres eljárás során sem tudta bizonyítani gépjárművezetője jogellenes tevékenységére vonatkozó előadását, a vámzárral kapcsolatos érvelését. A menetíró korong adatai pedig a gépjárművezető felelősségét, illetve a felperes felelősségének hiányát nem alapozzák meg, kizárólag arra nézve tartalmazznak ugyanis egyértelmű adatokat, hogy a felperes gépjárműve, amit a gépjárművezető vezetett, milyen utat tett meg, hol és mennyi ideig állt.

Az irányelvi rendelkezések jelen ügyben nem alkalmazhatók, erre nem tartalmazznak szabályozást. Ennek indoka az, hogy az adózás alól elvont jövedéki termék tekintetében nem lehet szabadforgalomba bocsátásról beszélni. Szabadforgalomban ugyanis csak olyan jövedéki termék szerezhető be, tartható birtokban, illetve használható fel értékesíthető, szállítható, amely után az adót megfizették.

Helytállóan utalt az elsőfokú bíróság jogerős ítéletében arra is, hogy még abban az esetben is, ha megállapítható lenne a gépjárművezető jövedéki törvényt sértő magatartása, akkor is a felperest, mint munkáltatót terheli a jövedéki bírság fizetési kötelezettség a Jöt. 121. § (3) bekezdése értelmében. Osztja a Kúria a jogerős ítéletben kifejtett álláspontot, mely szerint a gépjárművezető jelen ügyben munkakörébe tartozó tevékenységet végzett a felperes érdekében, ezért az általa elkövetett cselekményért a felperes tartozik felelősséggel. A jogvita eldöntése szempontjából nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a felperesnek, illetve képviselőre jogosult személyének

tudata átfogta-e vagy sem a jövedéki termék birtoklásának tényét, mivel az adózatlan jövedéki terméket a felperes tulajdonában, használatában lévő hűtőkamionból kerültek lefoglalásra, amelynek a vámzára az ellenőrzéskor sértetlen volt és a felperes nem csak a jármű birtokosának, használójának, hanem a rakomány szállítójának is minősült.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria az állapította meg, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelem által vitatott körben nem sért eljárási, illetve anyagi jogszabályt, ezért a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján, hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperes a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felülvizsgálati perköltség megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárási illetékre vonatkozó ítéleti rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdésében és személyes költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul.

Budapest, 2015. október 22.

Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Kárpáti Magdolna sk. előadó bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró